

Regjeringsadvokaten

15 MAR 2012

J.nr: 2010-0278-0030

BORGARTING LAGMANNSSRETT

DOM

Avsagt: 12.03.2012 i Borgarting lagmannsrett,

Saksnr.: 11-013684ASD-BORG/02

Dommere:

Lagdommer
Kst lagdommer

Ekstraordinær lagdommer

Petter Chr. Sogn

Joakim Bakke-Nielsen

Stein Schjølberg

Ankende part   Telinet Energi AS

Advokat Martin Berggreen
Rove

Ankemotpart   Staten v/Barne-, likestillings- og
inkluderingsdepartementet

Advokat Helge Røstum

DOM

Saken gjelder gyldigheten av Markedsrådets vedtak 27. januar 2010, der Teline Energi AS forbyr bruk av urimelige avtalevilkår som er i strid med markedsføringsloven 2009 § 22 samt ileggelse av tvangsgebyr.

Teline Energi AS er en kraftleverandør i det norske og svenske sluttbrukermarkedet for kraft. I sluttbrukermarkedet for energilevering har det utviklet seg noen hovedtyper av avtaler: Avtaler med fastpris, avtaler med standard variabel pris og avtaler med markedspris med påslag; i tillegg tilbys også en del kombinasjonsavtaler som har elementer fra ulike avtaletyper.

Fra 2008-2010 tilbød Teline Energi AS produktet "Spot med prisgaranti" i det norske sluttbrukermarkedet for kraft. I følge Teline Energi AS' egen markedsføring legger produktet opp til en kombinasjon av en markedsprisavtale (spotpris) og en fastprisavtale. Ved å inngå en avtale om "Spot med prisgaranti" betaler kunden i utgangspunktet en pris pr kwh som tilsvarer markedsprisen på kraft handlet på kraftbørsen Nord Pool ASA. Videre skal kunden være garantert at den årlige gjennomsnittsprisen pr kwh ikke overstiger en gitt pris per kwh (prisgarantien) som vil avhenge av avtaletidspunktet.

Avtalen har fire hovedelementer: Årlig gjennomsnittlig pristak (prisgarantien), et månedsgebyr, en bindingstid og et bruddgebyr. Kunden tilbys ett år med en gjennomsnittlig prisgaranti, og må ved avtaleinngåelsen binde seg for en tilsvarende periode. Dersom kunden bryter avtalen i bindingstiden vil det påløpe et bruddgebyr og prisgarantien faller bort for den tilbakelagte perioden.

Produktet blir hovedsakelig solgt via stand. Standardkontrakten som benyttes av Teline Energi AS ved inngåelsen av avtalen, og som blir overlevert kunden består av to sider. På forsiden fremgår blant annet følgende (gjennomsnittsprisen svinger avhengig av når avtalen blir inngått):

Type avtale: Spot med prisgaranti

Spot uten påslag. Månedsgebyr kr 99 inkl mva.

Gjennomsnittspris vil ikke overstige 39 øre det neste år. 1 års bindingstid.

Baksiden av standardformularet inneholder ”Vilkår for levering av strøm fra Teline Energi AS”. Av avtalevilkårene fremgår blant annet:

Pris og prisgaranti

Prisene på Spot med prisgaranti følger prisene på kraftbørsen Nordpool (el-spot). Det faktureres el-spot (områdepris) + gjeldende månedsgebyr og offentlige avgifter. Teline Energi AS Energi garanterer at gjennomsnittsprisen ikke overstiger 39 øre det neste året. Pristaket gjelder for ett år fra avtaleinngåelse.

Fakturering

Det faktureres forskuddsvis a konto basert på stipulert forbruk fra netteier fordelt etter en standard årlig forbruksprofil. Kunden faktureres normalt kvartalsvis eller hver 2. måned, avhengig av den lokale nettverksleverandøren faktureringsrutiner. For kunder med avlesning seks ganger pr år, beregnes det a konto for tre måneder av gangen. For kunder med fire avlesninger pr år, beregnes det a konto for fire måneder. Betalingsfrist er 10 dager.

Forskjellen mellom innbetalt a kontobeløp og virkelig beløp (basert på måleravlesning) beregnes ved hver regning når måleravlesning er mottatt fra kundens netteier. Dersom kunden har innbetalt for mye, kommer dette til fratrukk ved senere fakturaer. Dersom kunden har innbetalt for lite, belastes dette på neste faktura.

Avtaletid

Avtalen har ett års binding. Avgift ved brudd på bindingstid er kr 900,-,

Kunder som vil inngå avtalen, må signere på kontraktens forside. I tillegg må fire rubrikker i skjemaet ”Velkommen som kunde!”, som ble innført 1. januar 2009, krysses av og undertegnes av kunden. Ved undertegningen erklærer kunden at han/hun har forstått at det skal betales innkjøpspris for strømmen, et månedsgebyr på 99 kroner, at prisforsikringen gjelder ett år kombinert med tilsvarende bindingstid, og at brudd på bindingstiden medfører et gebyr på 900 kroner. Kunden har alminnelig angrerett på 14 dager slik det er fastsatt i Barne- og likestillingsdepartementets standard skjema.

I brev 4. mars 2009 henvendte Forbrukerombudet seg til Teline Energi AS, og opplyste at produktet ”Spot til innkjøpspris” (feilaktig i brevet omtalt som “Strøm til innkjøpspris”) etter deres syn var i strid med markedsføringsloven 1972 § 9a. Forbrukerombudet viste blant annet til at prisgarantien etter deres syn ikke medførte noen faktisk fordel for forbrukerne, og at bruken av utredelsesgebyr dermed var urimelig. Forbrukerrådet ba derfor om en bekreftelse fra Teline Energi AS om at de vil endre sine avtalevilkår på dette punktet.

Telinet Energi AS hadde et møte med Forbrukerombudet 13. mars 2009, og i svarbrev 27. mars 2009 tilbakeviser de Forbrukerombudets innsigelser mot produktet.

I brev 14. mai 2009 ble Teline Energi AS på nytt anmodet om å fjerne avtalevilkåret om uttreddelsesgebyr for produktet "Spot med prisgaranti". Samtidig ble det varslet om at det i mangel av en bekreftelse på endring i avtalepraksis vil kunne fattes et forbudsvedtak eller at saken bringes inn for Markedsrådet.

Anmodningen ble ikke etterkommet, og den 24. september 2009 klaget Forbrukerombudet Teline Energi AS inn for Markedsrådet. Grunnlaget for klagen var at Forbrukerombudet fant at produktet "Spot med prisgaranti" er i strid med markedsføringsloven 2009 § 22 på den måten at standardkontrakten inneholder vilkår som er urimelige for forbrukerne.

Etter ytterligere saksforberedelse der Teline Energi AS ble gitt anledning til å inngi tilsva, fattet Markedsrådet den 27. januar 2010 vedtak under dissens (6 mot 3 stemmer) med slik ordlyd:

1. Med hjemmel i mfl. § 39 første ledd, jf. §§ 40 og 22 forbyr Markedsrådet Teline i næringsvirksomhet å nytte eller tilsikte å nytte vilkår i standardkontrakten for "Spot med prisgaranti":

"Avtalen har ett års binding. Avgift ved brudd på bindingstid er kr 900,-"

og vilkår med tilsvarende innhold som medfører at forbruker bindes til avtalen og må betale gebyr eller lignende ved oppsigelse av en markedskraftsavtale eller annen løpende kraftavtale.

2. Med hjemmel i mfl. § 40, jf. § 42 fastsetter Markedsrådet at dersom Teline overtrer eller medvirker til overtredelse av Markedsrådets vedtak, skal Teline betale kr 500.0000,- i tvangsgebyr.

Rådets flertall fastslo altså at vilkårene om bindingstid og bruddgebyr var urimelige, jf. Markedsføringsloven 2009 § 22, slik at det ble nedlagt forbud mot bruk av vilkårene.

I brev 16. mars 2010 godtok Forbrukerombudet å utsette vedtak om ileggelse av tvangsmulkt i påvente av stevning fra Teline Energi AS og videre saksgang ved Oslo tingrett.

Telinet Energi AS tok ut stevning for Oslo tingrett den 6. april 2010 mot Staten v/Barne-, likstillings- og inkluderingsdepartementet (heretter kalt staten), med påstand om at Markedsrådets vedtak om forbud mot bruk av avtalevilkår og illeggelse av tvangsgebyr ved manglende etterlevelse må kjennes ugyldig. Staten nedla påstand om frifinnelse. Hovedforhandling ble avholdt 8. oktober 2010 i Oslo tingrett.

Oslo tingrett avsa 5. november 2010 dom med slik domsslutning:

1. Staten v/ Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet frifinnes.
2. Telineet pålegges å erstatte Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet sakens omkostninger med 56 256 – femtisekstusentohundreogfemtiseks – kroner. Oppfyllelsesfristen er 2 – to – uker fra forkynnelse av dommen.

Telinet Energi AS anket dommen til Borgarting lagmannsrett, og Staten har tatt til motmæle. Ankeforhandlingene ble holdt 23. og 24. februar 2012. På vegne av Telineet Energi AS møtte prosessfullmektigen og daglig leder og styremedlem Finn Erik Gaarder Arctander som avga forklaring. Bjørn Gaarder Arctander fulgte hele ankeforhandlingen i medhold av tvisteloven § 24-6 andre ledd. For Staten møtte prosessfullmektigen og juridisk direktør i Forbrukerombudet Frode Elton Haug som avga forklaring. Det ble dokumentert slik som det fremgår av rettsboken.

Telineet Energi AS' påstandsgrunnlag er i hovedsak følgende:

Telineet Energi gjør gjeldende at Markedsrådets vedtak om å forby Telineet Energi AS bruk av 12 måneders bindingstid og bruddgebyr på 900 kroner i vilkårene for produktet "Spot med prisgaranti" må kjennes ugyldig. Det gjøres gjeldende at tingrettens dom bygger på gal eller utilstrekkelig bevisvurdering samt uriktig anvendelse av de relevante rettsreglene.

Den klare hovedregel i norsk rett er at det er avtalefrihet. Det er valgfritt for kundene om de vil inngå avtale med Telineet Energi AS eller andre leverandører av strøm. Markedsføringsloven 2009 § 22 er et unntak fra hovedregelen. I vurderingen etter § 22 skal det legges vekt på hensynet til balanse mellom partene og hensynet til klarhet i kontraktsforhold.

Strømproduktet "Spot med prisgaranti" er et kombinasjonsprodukt som består av elementer fra ulike standardprodukter. Produktet i seg selv innebærer en fordel for kunden og en risiko for Teline Energi AS ved å måtte utbetale det overskytende dersom pristaket etter avtalen nås. Dette har tidligere ført til at Teline Energi AS har tilbakebetalt overskytende til en rekke av sine kunder. Det er rimelig og vanlig i bransjen at det benyttes både bindingstid og bruddgebyr, slik som i denne saken hvor avtalen innebærer en fordel for kunden og en risiko for leverandøren. Avtalevilkårene er dermed ikke lovstridige.

Teline Energis AS' vilkår presenteres klart for kundene før avtaleinngåelse og klarere enn det som antas å være vanlig og påkrevd etter gjeldende regler og praksis. Vilkårene og virkningen av disse, er så langt klarere enn for en rekke andre strømprodukter på markedet, hvilket er relevant for vurderingen etter markedsføringsloven 2009 § 22.

Teline Energi AS anfører i tråd med Markedsrådets mindretalls vurdering at vilkårene for produktet "Spot med prisgaranti", er klare og balanserte etter den vurdering som skal foretas etter markedsføringsloven 2009 § 22.

De aktuelle vilkårene er verken i strid med preseptorisk eller deklarasjonelle lovbestemmelser. Det bør utvises forsiktighet med å forby slike avtalevilkår, særlig i en avgjørelse rettet mot én enkelt leverandør.

Måten produktet markedsføres eller selges på eller hvordan kundene faktureres er i overensstemmelse med de regler og retningslinjer som regulerer dette, og kan ikke benyttes som grunnlag for å sensurere avtalens vilkår om bindingstid og bruddgebyr etter markedsføringsloven 2009 § 22.

Teline Energi AS har nedlagt slik påstand:

1. Markedsrådets vedtak datert 27. januar 2010 i sak 09/987 er ugyldig.
2. Staten v/Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet dømmes til, innen 2 – to – uker fra forkynnelse av dommen, å erstatte Teline Energis AS sine sakskostnader for tingrett og lagmannsrett.

Statens påstandsgrunnlag er i hovedsak følgende:

Staten gjør gjeldende at tingretten korrekt har konkludert med at Markedsrådets vedtak 27. januar 2010 er gyldig og bygger på riktig rettsanvendelse.

Etter Statens oppfatning bygger Markedsrådet på riktig rettsanvendelse når det har lagt til grunn at Teline Energi AS' standardkontrakt for produktet "Spot med prisgaranti" med 12 måneders bindingstid og bruddgebyr på 900 kroner inneholder urimelige avtalevilkår i strid med markedsføringsloven 2009 § 22. Det er konstatert at bruddgebyret har innlåsende virkning for forbrukeren uten at Teline Energi AS kan påvise legitim grunn til å operere med gebyret, hvilket skjer i kombinasjon med fastbeløpet på 99 kroner per måned som kundene også belastes med.

Staten vil også vise til Teline Energi AS' markedsføring og til firmaets faktureringspraksis (anslag over fremtidig kraftpris m.v.); en praksis som bidrar til å gjøre bruddgebyret ytterligere urimelig for kunden.

Det foreligger derfor hjemmel for å forby vilkårene.

Når det gjelder vurderingen av om forbudet tilsies av "allmenne hensyn", markedsloven 2009 § 22, er det sikker rett at dette er underlagt Markedsrådets skjønn, jf Rt-2006-1348 avsnitt 36.

Etter Statens oppfatning er Markedsrådets skjønnsmessige vurdering av om forbudet tilsies av allmenne hensyn innenfor rammen av loven. Vurderingen er gjort på grunnlag av lovlige og relevante hensyn, og på grunnlag av forsvarlig saksbehandling.

Staten har nedlagt slik påstand:

1. Tingrettens dom stadfestes.
2. Staten tilkjennes sakskostnader for lagmannsretten.

Lagmannsrettens syn på saken:

Partene er i det alt vesentlige enige om både de faktiske og rettslige forhold i saken, men er uenige i den konkrete skjønnsutøvelsen.

Markedsføringsloven 2009 § 22 første og andre ledd lyder:

Vilkår som nyttes eller tilsiktes nyttet i næringsvirksomhet overfor forbrukere kan forbys når de finnes urimelige overfor forbrukerne, og det finnes at forbud tilsies av allmenne hensyn. Tilsvarende gjelder for vilkår overfor sammenslutninger som ikke hovedsakelig handler som ledd i næringsvirksomhet, forutsatt at avtalen skal tjene medlemmenes personlige formål.

Ved rimelighetsvurderingen skal det legges vekt på hensynet til balanse mellom partenes rettigheter og plikter og på hensynet til klarhet i kontraktsforhold.

Det følger av Rt-2006-1348 avsnitt 35-42 at vurderingen knyttet til om vilkår er “urimelige” i markedsføringsloven 2009 § 22 er undergitt alminnelig domstolsprøving, mens vurderingen av “allmenne hensyn” er undergitt det frie forvaltningsskjønn.

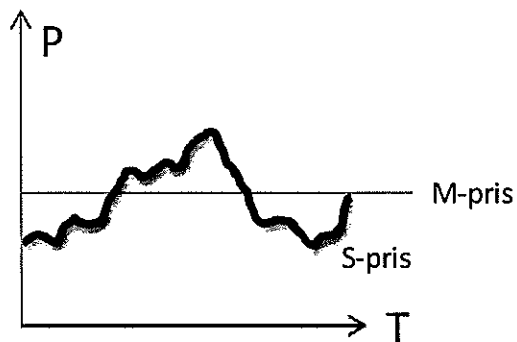
Forbrukerombudets første anmodning om endring i Telinet Energi AS’ avtalepraksis av 4. mars 2009 var før ikrafttreddelsen av markedsføringsloven 2009 og henviser til markedsføringsloven 1972 § 9a. Det fremgår av forarbeidene til markedsføringsloven 2009 § 22, Ot.prp.nr.55 (2007-2008) side 205, at markedsføringsloven 2009 § 22 første ledd første punktum og andre ledd er en videreføring av markedsføringsloven 1972 § 9a. Dermed er både er forarbeider, Markedsrådes praksis og rettspraksis knyttet til markedsføringsloven 1972 § 9a også relevant ved anvendelsen av markedsføringsloven 2009 § 22.

Telinet Energi AS’ produkt “Spot med prisgaranti”, er slik lagmannsretten oppfatter det et produkt med to sentrale elementer, en løpende spotpris og en gjennomsnittsprisgaranti på årlig basis. Av de to elementene er det spotpriselementet som er det klart dominerende. Det skyldes at en eventuell fordel av den årlige gjennomsnittsprisgarantien først vil bli vurdert etter garantiperiodens utløp, og at kunden ikke reelt sett oppebærer noen likviditetsfordel sammenlignet med en enhver annen spotkunde i selve garantiperioden. Lagmannsretten er av den oppfatning at prisgarantien, som også omtales som “pristak” og “prisforsikring” i Telinet Energis AS avtaledokumenter, først og fremst fremstår som en totalprisgaranti og ikke som en gjennomsnittsprisgaranti. Bakgrunnen er at Telinet Energi AS først ved garantiperiodens slutt foretar en totalavregning, hvor da perioder med spotpris under prisgarantinivået teller “negativt” for kunden, slik at perioder med høy pris over prisgarantinivået kan “fylle opp” perioder med lav pris. Det er først når totalprisen gjennom hele garantiperioden gir høyere gjennomsnittlig kwh-pris enn garantien at kunden oppebærer en fordel.

Begge parter har sammenlignet “Spot med prisgaranti” med Hafslunds produkt “Maksprisgaranti”. Den sentrale forskjellen er at kunden under “Maksprisgarantien” ikke er nødt til å betale den del av spotprisen som overstiger maksprisen per kwh som er avtalt

mellom Hafslund og kunden i perioder hvor spotprisen overstiger maksprisen. Kunden vil da umiddelbart merke fordelene ved en maksprisgaranti ved at Hafslund løpende må dekke differansen mellom spotprisen (S-pris) og maksprisen (M-pris), slik som illustrert nedenfor.

Videre skiller “Maksprisgaranti” seg fra “Spot med prisgaranti”, for det første ved at det er Hafslund og ikke kunden som har likviditetsrisikoen når prisen overstiger maksprisen, og for det andre at det ikke foretas noe totaloppgjør for året knyttet til maksprisgarantien. Det kan også nevnes at produktet ikke har bindingstid.

Lagmannsretten skal ta stilling til om vilkårene med 12 måneders bindingstid og et bruddgebyr på 900 kroner fremstår som urimelige etter markedsføringsloven 2009 § 22 første ledd. Ved rimelighetsvurderingen skal det etter § 22 andre ledd legges vekt på hensynet til balanse mellom partenes rettigheter og plikter og på hensynet til klarhet i kontraktsforhold i en bredere helhetsvurdering.

Lagmannsretten ser først på balanseforholdet mellom partenes rettigheter og plikter. Ved vurderingen av om vilkårene fremstår som urimelige skal det foretas en konkret helhetsvurdering hvor en skal se på alle sider i avtaleforholdet. Vurderingen skal baseres på en objektiv norm og gjøres opp mot gjennomsnittsforbrukeren.

Partene er enige om at bruken av 12 måneders bindingstid og et bruddgebyr på 900 kroner har en innlåsende effekt, men er uenige om forbrukeren oppebærer noen reelle fordeler som kan berettigede bruk av slike innlåsende vilkår.

Telinet Energi AS har vist til bransjepraksis og anfører at det er vanlig med bruk av bindingstid og bruddgebyr for kombinerte produkter, slik som “Spot med prisgaranti”.

Lagmannsrettens vurdering av bransjepraksis er at bruk av bindingstid og bruddgebyr i all hovedsak brukes i fastprisavtaler og kombiavtaler. Teline Energi AS har anført at "Spot med prisgaranti" må sammenlignes med fastprisavtaler fordi prisgarantien gir forbrukeren forutberegnelighet knyttet til totalkostnaden som i en fastprisavtale, og det taler for at bindingstid og bruddgebyr må være akseptabelt. Lagmannsrettens oppfatning er at produktet "Spot med prisgaranti" verken kan sammenlignes med fastprisavtaler eller kombiavtaler og viser til hva som er sagt tidligere om produktet.

Teline Energi AS har videre anført at den risikoen som de tar på seg ved å gi forbrukeren prisgaranti er en betydelig fordel for kunden som også taler for at bindingstid og bruddgebyr må være akseptabelt. Lagmannsretten er i utgangspunktet enig med Teline Energi AS når de anfører at risiko er en kostnad som medfører en tilsvarende fordel for forbrukeren, og at det er uten betydning om selskapet tar risikoen for egen regning eller om man reduserer egenrisikoen ved f.eks. å kjøpe forwardkontrakter. Men den påberopte risikoen/fordelen, vil avhenge av hvor stor sannsynlighet det er for at risikoen/fordelen realiseres.

For lagmannsretten har Teline Energi AS' partsrepresentant Finn Erik Arctander anslått risikoen/fordelen kunne vedsettes til "noen hundrelapper" per kunde uten at det ble fremlagt noen form for dokumentasjon, analyse eller annet skriftlig grunnlag for en slik beregning. Det ble videre opplyst at risikoen/fordelen ikke var ført i regnskapene til selskapet. Teline Energi AS har ikke på noe tidspunkt i forbindelse med saken forsøkt å dokumentere den risikoen/fordelen som forbrukeren får gjennom avtalen, samtidig som de anfører at risikoen/fordelen er så betydelig at bindingstid og bruddgebyr må aksepteres.

Selv om lagmannsretten i utgangspunktet er enig med Teline Energi AS i at risiko utgjør en kostnad, så kan ikke lagmannsretten se at Teline Energi AS på noen måte har godtgjort at de har påtatt seg noen reell risiko. Tvert imot taler selskapets faktiske disposisjoner mot at prisgarantien reelt utgjør en så stor risiko og en tilsvarende fordel for kunden, som anført av Teline Energi AS.

Lagmannsretten er enig i at det må foretas en vurdering av risikoen på tidspunktet for inngåelse av avtalen, og ikke en vurdering etter garantitidens utløp hvor en sitter med

fasiten på prisutviklingen i garantiperioden. På den annen side vil fasiten kunne kaste et visst lys over hvor stor risikoen faktisk var ved avtaleinngåelsen.

Telinet Energi AS har for lagmannsretten uttalt at de har satt garantiprisen basert på Nord pools forwardpriser ett år fram i tid, og har fremlagt en oversikt som viser, med ett unntak, at det tidsrommet fra 1. januar 2008 og ut 2010 har vært en betydelig margin (prispåslag) mellom garantiprisen og forwardprisene. Unntaket er i perioden mars 2009 som er sammenfallende med at Forbrukerombudet tok opp denne saken med Telinet Energi AS, hvor garantiprisen er satt tilnærmevis lik forwardprisen. Telinet Energi AS har for retten uttalt at de setter garantiprisen på et nivå i forhold til forwardprisen, slik at det er stor sannsynlighet for at garantien ikke vil tre i kraft. Allerede i forwardprisen er det priset inn en del risiko, slik at ved å legge inn en ytterligere prismargin på toppen av forwardprisen, vil risikoen være meget lav. Når det gjelder fastsettelse av garantiprisen for mars 2009 har selskapet ikke kunne komme med noen plausibel forklaring, og prissettingen for denne måneden er ikke i tråd med deres anførte prisstrategi. Det forhold at prisgarantien har realisert seg for ca 390 kunder som inngikk avtale med Telinet Energi AS i denne perioden kan ikke ha nevneverdig verdi knyttet til vurderingen av hvilken risiko selskapet påtar seg.

Lagmannsretten kan på denne bakgrunnen ikke se at Telinet Energi AS har godtgjort at det påtar seg noen risiko av betydning ved inngåelse av "Spot med prisgaranti", og dermed heller ikke sannsynliggjort at forbrukeren oppbærer noen reell fordel som tilsier at bindingstid og bruddgebyr fremstår som rimelig.

Telinet Energi AS har heller ikke klart å godtgjøre hva bruddgebyret på 900 kroner skal dekke utover den anførte risikoen. For lagmannsretten har ikke Telinet Energi AS sannsynliggjort noen utgifter knyttet til prisgarantien, kostnader knyttet til markedsføring er utgifter man ville hatt uansett, det er ikke dokumentert kostnader verken i forbindelse med etablering eller avslutning av kundeforholdet. Lagmannsretten er dermed enig med staten i at bruddgebyrets formål først og fremst er å ha en innlåsende effekt. Størrelsen på gebyret er uten betydning for saken så lenge Telinet Energi AS ikke har synliggjort hvilke kostnader som skal dekkes av gebyret.

Som det fremgår av Rt-2006-1348 avsnitt 43 vil det ikke kreves særlig stor ubalanse før Markedsrådet kan gripe inn, men at det ikke er tilstrekkelig at en finner at balansen kunne

vært bedre. Som lagmannsrettens gjennomgang viser er ubalansen betydelig i vår sak og at Telinet Energi AS ikke har noe reelt eller godt begrunnet behov for å ha vilkår om bindingstid og bruddgebyr.

Partene er enige om at Telinet Energi AS' faktureringsrutiner også må komme i betraktning ved vurderingen av om vilkårene fremstår som urimelige. Behandlingen i lagmannsretten har vist eksempler på at Telinett Energi AS gjennom sin a konto og forhåndsbetalingspraksis i vesentlig grad overfakturerer kunden, enten ved å sette forventet kwh pris for høyt eller ved å gjøre anslaget for bruk av kwh i kommende periode for høyt, også begge alternativene i kombinasjon forekommer. Lagmannsretten er enig med staten i at slike faktureringsrutiner kan gi kundene en legitim grunn til å ville avslutte kundeforholdet og at det forsterker urimeligheten av vilkår om bindingstid og bruddgebyr.

Telinett Energi AS har anført at deres vilkår fremstår som klare og at det ikke kan kreves ytterligere klarhet. Lagmannsretten er enig i at de enkelte vilkår isolert sett fremstår som rimelig klare. Likevel er det lagmannsrettens syn at produktet totalt sett ikke fremstår som klart for gjennomsnittforbrukeren fordi mekanismen knyttet til den anførte fordelten som forbrukeren oppebærer først blir synlig og eventuell reell ved garantitiden utløp. Totalprisgarantien kan ikke sies å være klart beskrevet, når det tas utgangspunkt i en gjennomsnittlig pris, som etter lagmannsrettens syn kan gi inntrykk av at man har et pristak slik som i Hafslunds "Maksprisgaranti". Forutberegneligheten knyttet til gjennomsnittsprisen fremstår som uklar når forbrukeren likevel må bære likviditetsrisikoen i hele garantiperioden, og dermed risikerer å betale for mye i forhold til totalprisgarantien inntil totalprisgarantien gjøres opp.

Samlet sett fremstår Telinet Energi AS' vilkår med bindingstid og bruddgebyr som urimelige og i strid med markedsføringsloven 2009 § 22 og anken må forkastes.

Staten har vunnet saken og skal etter hovedregelen i tvisteloven § 20-2 første og andre ledd ha dekket sine nødvendige sakskostnader. Lagmannsretten har ikke funnet saken tvilsom. For lagmannsretten har staten krevd 32 400 kroner som i sin helhet er knyttet til salæret. Ankemotparten har ikke kommet med innsigelser mot sakskostnadsoppgaven.

Dommen er enstemmig.

DOMSSLUTNING

1. Anken forkastes.
2. I sakskostnader for lagmannsretten betaler Teline AS til staten v/Barne, likestillings- og inkluderingsdepartementet 32 400 – trettitotusenfirhundrede – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dom.

Petter Chr Sogn

Joakim Bakke-Nielsen

Sten Schølberg

Bekreftes for
førstelagmannen:

The image shows a circular official seal of the court, with the text 'LAGMANNSRETTE' and 'FØRSTELAGMANNEN' visible. Overlaid on the seal is a handwritten signature in blue ink, which appears to be 'Hege Resekp?12'.